

**Editöre Mektup / Letter to the Editor****“Kronik diz osteoartritinde geniküler sinirine radyofrekans termokoagülasyonu: Yeni bir alternatif tedavi için bir pilot çalışma” Başlıklı Bilimsel Mektup Hakkında Görüşler**

Opinions Comment on the Scientific Letter named “Radiofrequency thermocoagulation on genicular nerves in chronic knee osteoarthritis: A pilot study for a new alternative therapy”

Yasin Demir

Gaziler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği, Ankara, Türkiye

Geliş tarihi / Received: Ekim 2016 Kabul tarihi / Accepted: Kasım 2016

Sayın Editör,

Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Dergisi'nin 2016 yılı 3. sayısında yayınlanan “Kronik diz osteoartritinde geniküler sinirine radyofrekans termokoagülasyonu: Yeni bir alternatif tedavi için bir pilot çalışma”<sup>[1]</sup> isimli makaleyi ilgiyle okudum. Çalışma, pratikte sıkça karşılaştığımız kronik diz osteoartritinde alternatif bir tedavi yöntemi sunması açısından son derece önem arz etmektedir. Yöntem ile ilgili iki hususta görüş bildirmek istiyorum.

Geniküler sinirlere radyofrekans termokoagülasyon uygulanırken görüntüleme yöntemi olarak kullanılan skopi ile geniküler sinirlerin kesin yerinin tespit edilmesinin pek kolay olmadığı söylenebilir. Her ne kadar teknik uygulanırken hastada oluşan duysal ve motor semptomlara göre sinirlere yakın bulunduğu düşünülse de yazıda da belirtildiği gibi skopi ile geniküler sinirlerin olası yerleri hedeflenmektedir.

Bilindiği üzere ultrason ile geniküler arter gibi küçük olan vasküler yapılar bile görülebilmektedir.<sup>[2]</sup> Geniküler arterlerin geniküler sinirler ile yakın komşuluk içinde olduğu kadavra çalışmalarında gösterilmiştir.<sup>[3]</sup> Bu nedenle ultrason ile superior medial, superior lateral ve inferior medial geniküler arterler tespit edildikten sonra radyofrekans termokoagülasyonun arter komşuluğundaki superior medial, superior lateral ve inferior medial geniküler sinirlere uygulanması da tercih edilebilir. Ayrıca geniküler sinir yer tespitinin skopi altında yapılmasından ziyade radyasyon içermeyen ultrason ile yapılması hasta açısından zararsız olabilir.

**Çıkar çatışması beyanı**

Yazar bu yazının hazırlanması ve yayınlanması aşamasında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

**Finansman**

Yazar bu yazının araştırma ve yazarlık sürecinde herhangi bir finansal destek almadığını beyan etmiştir.

**KAYNAKLAR**

1. Sarı S, Özlülerden P, Aydın ON, Turan Y, Kurt İ, Efe U. Radiofrequency thermocoagulation on genicular nerves in chronic knee osteoarthritis: A new alternative therapy: A pilot study. [Article in Turkish] Turk J Phys Med Rehab 2016;62:234-9.
2. Özçakar L, Kara M, Chang KV, Çarlı AB, Akkaya N, Tok F, et al. Nineteen reasons why physiatrists should do musculoskeletal ultrasound: EURO-MUSCULUS/USPRM recommendations. Am J Phys Med Rehabil 2015;94:e45-9.
3. Beninger B. Knee. In: Standring S, editor. Gray's Anatomy: The Anatomical Basis of Clinical Practice. London: Elsevier Publishing; 2016:1383-99.

**Yazar Yanıtı**

Sayın Editör,

“Kronik diz osteoartritinde geniküler sinirine radyofrekans termokoagülasyonu: Yeni bir alternatif tedavi için bir pilot çalışma” adlı makalemize yönelik meslektaşımızın yapmış olduğu yorumu inceledik.

Geniküler sinirlere radyofrekans termokoagülasyon uygulanırken görüntüleme yöntemi olarak kullanılan skopi ile geniküler sinirlerin kesin yerinin tespit

**İletişim adresi / Corresponding author:** Dr. Yasin Demir. Gaziler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği, 06030 Sıhhiye, Ankara, Türkiye. e-posta / e-mail: drmelampus@gmail.com

Cite this article as:

Demir Y. Comment on the Scientific Letter named “Radiofrequency thermocoagulation on genicular nerves in chronic knee osteoarthritis: A pilot study for a new alternative therapy”.

Turk J Phys Med Rehab 2016;62(4):387-8.

edilmesi çok kolay olmayabilir. Ancak işlemi yapan yazarın, bu uygulamada oldukça deneyimi vardır ve rutin pratikte bu işlemi aktif olarak yapmaktadır. Çalışmamız, oldukça yaygın görülen kronik diz osteoartritinde alternatif tedavi yöntemlerine seçenek sunması açısından önemliydi. Çalışmamızda geniküler sinirlere radyofrekans termokoagülasyon yönteminin klinik ve fonksiyonel iyileşmeye etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bununla birlikte hastaların radyasyon almaması ve işlemin daha pratik yapılabilmesi açısından biz de diğer bir çalışmamızda bu iki yöntemi karşılaştırdık. Bu güncel yayınlamamızda kronik diz osteoartriti olan hastalarda geniküler sinir radyofrekans uygulamasının ultrasonografi eşliğinde yapılmasının floroskopi eşliğinde yapılana göre

daha güvenli ve daha pratik olduğunu vurguladık.<sup>[1]</sup> Dolayısıyla bu çalışma sonuçlarımızla uyumlu olarak, meslektaşımızın görüş ve önerilerine katıldığımızı belirtmek isteriz ve kendilerine katkıları için teşekkür ederiz.

#### KAYNAK

1. Sarı S, Aydın ON, Turan Y, Şen S, Özlülerden P, Ömürlü İK, et al. Which imaging method should be used for genicular nerve radio frequency thermocoagulation in chronic knee osteoarthritis? J Clin Monit Comput 2016 May 3. [Epub ahead of print]

*İletişim adresi:* Dr. Sinem Sarı. Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, 09100 Aydın, Türkiye.

e-posta: sarisinem@yahoo.com